

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/69/2014
Identifikačné číslo spisu:	5013201194
Dátum vydania rozhodnutia:	16.03.2016
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:5013201194.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: N. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. č. XX, XXX XX G., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, pracovisko Žilina so sídlom J. M. Hurbana č. 16, 010 01 Žilina, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 07. mája 2014 č. k. 21S/165/2013-18, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 07. mája 2014 č. k. 21S/165/2013-18 p o t v r d z u j e .

Žalobcovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie na správnom orgáne

1. Rozhodnutím č.: UPS/US7/GRPRZAPPK/BEZ/2013/22854 zo 14.11.2013 (ďalej na účely rozsudku len „napadnuté rozhodnutie“ - príloha č. 5 administratívneho spisu) žalovaný ako odvolací správny orgán príslušný podľa § 4 ods. 6 písm. c) a § 6 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 51 písm. b) zákona č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „zák. č. 447/2008 Z. z.“) a podľa § 59 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej na účely rozsudku len „Správny poriadok“) a ustanovení § 22, § 45 ods. 3 a § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. zamietol odvolanie žalobcu a rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Martin č.: B/2012/01290/LAN/3 z 25.09.2012 (ďalej na účely rozsudku len „prvostupňové rozhodnutie“, resp. „prvostupňový orgán“) vo veci zníženia peňažného príspevku na osobnú asistenciu žalobcu potvrdil. Podľa § 4 ods. 6 písm. c) zák. č. 453/2003 Z. z. v znení relevantnom pre prejednávanú vec ústredie

vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podľa § 6 zák. č. 453/2003 Z. z. v citovanom znení ústredie a úrad môžu na zabezpečenie výkonu niektorých činností po schválení ministerstvom, ak si to vyhradí, zriaďovať a zrušovať pracovisko mimo svojho sídla a určovať jeho územný obvod.

Podľa § 22 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na osobnú asistenciu, možno poskytovať peňažný príspevok na osobnú asistenciu, ak sa osobná asistencia vykonáva pri činnostiach uvedených v prílohe č. 4.

Podľa § 45 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vyplátí sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

Podľa § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

2. Uvedeným prvostupňovým rozhodnutím bol peňažný príspevok na osobnú asistenciu znížený v zmysle hore citovaných ustanovení z ročného rozsahu 1.825 hodín na ročný rozsah 730 hodín, a to s účinnosťou od 01.06.2012.

3. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí vychádzal z nasledovného historicky spresňovaného skutkového stavu. Žalobca bol na základe rozhodnutí prvostupňového orgánu z 13.01.2006 ako aj z 20.02.2006 poberateľom peňažného príspevku na osobnú asistenciu v ročnom rozsahu 1.825 hodín osobnej asistencie.

Vychádzajúc z komplexných posudkov z 15.02.2007 a z 23.03.2009 boli vykonané kontrolné lekárske prehliadky, na základe ktorých (najmä poslednej) prvostupňový orgán vydal komplexný posudok č.: B/2012/35027/GLE z 28.05.2012. Z uvedeného komplexného posudku vyplýval záver, že žalobca nie je odkázaný na osobnú asistenciu a preto mu peňažný príspevok na osobnú asistenciu s účinnosťou od 01.06.2012 odňal.

4. Na základe podaného odvolania prvostupňový orgán doplnil dokazovanie aktuálnym psychiatrickým nálezom a vydal nový lekársky posudok z 12.07.2012, v ktorom posudkový lekár skonštatoval odkázanosť žalobcu na osobnú asistenciu v rozsahu 730 hodín v kalendárnom roku.

V ďalšom administratívnom odvolaní žalovaný v neprítomnosti žalobcu (bol ale s ním vykonaný telefonický pohovor) a vychádzajúc z lekárskeho posudku lekára žalovaného zo dňa 13.08.2012 a s prihliadnutím na citovaný telefonický rozhovor so žalobcom pracovisko žalovaného v Žiline vydalo dňa 03.09.2012 komplexný posudok číslo AZ/2012/01684/004 - DOM (ďalej na účely rozsudku len „komplexný posudok“). V tomto komplexnom posudku bol navrhnutý peňažný príspevok na osobnú asistenciu v ročnom rozsahu 730 hodín osobnej asistencie.

5. Prvostupňový orgán viazaný komplexným posudkom vydal prvostupňové rozhodnutie, ktorého zákonnosť výroku o znížení ročného rozsahu napadol žalobca odvolaním, pričom sa domáhal ponechania rozsahu osobnej asistencie v pôvodnej výške.

V tejto fáze správneho konania žalovaný skonštatoval, že od vypracovania komplexného posudku nedošlo u žalobcu k podstatnej zmene v zdravotnom stave alebo v sociálnej situácii, žalobca nepredložil žiadne nové dôkazy, ktoré by mali vplyv na určenie rozsahu osobnej asistencie, a preto uvedený komplexný posudok ponechal žalovaný v platnosti a napadnuté rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil.

6. V nasledujúcom súdnom konaní Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 24. júla 2013 zrušil uvedené rozhodnutie žalovaného a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav veci tým, že nevyhodnotil lekársky nález zo dňa 04.09.2012. Súčasne

žalovanému nariadil, aby v ďalšom konaní do lekárskeho posudku zahrnul aj lekárky nález z ortopedického vyšetrenia žalobcu zo dňa 04.09.012. Tiež krajský súd poukázal na ustanovenie § 11 ods. 9 zák. č. 447/2008 Z. z.

7. Žalovaný ďalej konštatoval, že podľa pokynu krajského súdu posudková lekárka žalovaného vypracovala nový lekársky posudok č.: ZA/2013/22877/2 zo 14.10.2013, v ktorom mala zohľadniť i ortopedické vyšetrenie žalobcu zo dňa 04.09.2012. Z medicínskeho hľadiska vyhodnotila zdravotný stav žalobcu ako fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím s poruchami chrbtice s recidivujúcimi radikulopatiami a poruchou statodynamiky, ktoré je sprevádzané úzkostnou depresívnou poruchou so somatickými prejavmi.

8. Vo vzťahu k pokynu krajského súdu na zákonné ustanovenia § 11 ods. 9 a 10 zák. č. 447/2008 Z. z., t. j. že pokiaľ posudková lekárka žalovaného rozhodla, že nepredvolá účastníka konania na osobné posúdenie zdravotného stavu, to podľa žalovaného znamená, že nemala pochybnosti o správnosti diagnostického záveru vyplývajúceho z predloženého lekárskeho nálezu a ani nepovažovala za potrebné overiť objektivnosť a úplnosť diagnostického záveru. Navyše žalovaná zdôraznila, že na osobné posúdenie zdravotného stavu nebol žalovaný pozvaný podľa § 11 ods. 10 zák. č. 447/2008 Z. z., nakoľko o posúdenie zdravotného stavu za jeho osobnej účasti písomne nepožiadala.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

9. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal na Krajský súd v Žiline žalobu zo dňa 19.12.2013.

10. Krajský súd v Žiline ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj prvostupňové rozhodnutie, vrátane ich postupov, v rozsahu danom žalobnými dôvodmi a vyjadril svoj právny názor, že rozhodnutia oboch správnych orgánov sú súladné so zák. č. 447/2008 Z. z. a aj so Správnym poriadkom, a preto žaloba bola s poukazom na § 250j ods. 1 O.s.p. ako nedôvodná zamietnutá z nižšie uvedených dôvodov.

11. Svoj právny názor na zamietnutie žaloby s odkazom na ustanovenia § 22 ods. 1, 2, 7 a 10, § 45 ods. 3 a 9, § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. a s prihliadnutím na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť (rozsudok sp. zn. 21S/134/2012 z 24.07.2013 so zdôraznením absencie dostatočne zisteného skutkového stavu) krajský súd odôvodnil tým, že v predmetnom správnom konaní nebolo sporné priznanie peňažného príspevku na osobnú asistenciu v určitom ročnom rozsahu, ktorý bol neskôr zvýšený. Spor je o zákonnosť jeho následného zníženia.

V súvislosti s uvedeným krajský súd zdôraznil, že žalovaný mal podklady k vydaniu napadnutého rozhodnutia, ktoré boli potvrdené komplexným posudkom, resp. lekárskeho posudkom zo dňa 14.10.2013 a komplexným posudkom zo dňa 24.10.2013. Pre krajský súd je nepochybné, že v lekárskom posudku nebolo len zahrnuté aj dovtedy chýbajúce ortopedické vyšetrenie, ale aj logické medicínske závery, prečo žalobca je uznaný za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na osobnú asistenciu, ako aj zoznam činností potrebných na účely určenia rozsahu potrebnej osobnej asistencie.

12. Navyše, podľa krajského súdu argumentácia žalovaného opierajúca sa o komplexný posudok, t. j. že u žalobcu od posledného posudzovania zdravotného stavu v roku 2009 došlo k podstatnému zlepšeniu mobility a preto stanovený rozsah osobnej asistencie - 730 hodín v kalendárnom roku je v súčasnosti maximálne možný, preukazuje, došlo k zmene rozhodných skutočností pre trvanie nároku a došlo teda z tohto dôvodu k zníženiu rozsahu stanovených hodín ročnej asistencie (z ročného rozsahu 1.825 hodín na 730 hodín).

13. Ďalšie doklady alebo lekárske nálezy, ktoré by spochybnili správnosť záverov posudkového lekára, resp. správnosť záverov komplexného posudku, žalobca nepredložil, a preto krajský súd nemohol akceptovať námietku žalobcu, že v konaní sa žalobca nemohol riadne brániť.

III.

Odvolanie žalobcu / stanoviská

14. V odvolaní zo dňa 26.06.2014 (č. 1. 25) včas podanom na Najvyšší súd Slovenskej republiky proti rozsudku prvostupňového súdu žalobca bez riadneho vymedzenia odvolacieho dôvodu v zmysle § 205 ods. 2 O.s.p. uviedol nasledujúce odvolacie námietky:

- krajský súd nie je schopný posúdiť zdravotný stav žalobcu, nakoľko na pojednávaní dňa 07.05.2014 prehlásil, že sa nerozumie lekárenským nálezom jeho zdravotného postihnutia,
- krajský súd nebol schopný viesť pojednávanie v zmysle zák. č. 447/2008 Z. z. a jeho príloh pre jeho neznalosť,
- správny orgán pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu neposúdil a nezohľadnil v komplexnom posudku body 4., 5., 6., 15. a 16. prílohy č. 4 zák. č. 447/2008 Z. z.,
- žalobcovi nie je jasné, ako sa dopracoval správny orgán k 95-tim bodom ohodnotenia,
- podľa žalobcu všetky lekárske vyšetrenia a nálezy od neurológa majú potvrdzovať nutnosť používať zdravotné pomôcky a obmedzenia pri jednotlivých celodenných úkonoch, pričom zdôraznil asymetriu dolných končatín s rozdielom až 2,5 cm,
- tiež si položil otázku, že ak žalovaný jeho imobilitu psychicky podmieňuje, tak potom prečo ho odporúča na operáciu,
- podľa žalobcu pri spätnom odňatí peňažného príspevku na osobnú asistenciu (prvostupňový orgán o tom rozhodol dňa 14.06.2012) a následnom znížení asistenčných hodín krajský súd a žalovaný nepostupovali podľa § 45 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z. z. ale naopak aplikovali ustanovenie § 45 ods. 6 citovaného zákona,
- toto spätné odňatie sa malo podľa žalobcu dotknúť vo výške 150 hodín (396,- €) ktoré mal prvostupňový orgán vyplatiť pozadu v mesiaci 07/2012.

15. Záverom žalobca navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vec rozhodol bez pojednávania, nakoľko zo zdravotných dôvodov nebude môcť absolvovať takú dlhú cestu a dostaviť sa na pojednávanie.

Procesné riešenie odvolacieho konania žalobca nenavrhol.

16. Z vyjadrenia žalovaného (č. 1. 29) zo dňa 04.08.2014 vyplýva, že žalobca vo svojom odvolaní neuvádza žiadne nové skutočnosti. Námietky žalobcu označil za neopodstatnené, pretože pôvodne prvostupňový orgán odňal žalobcovi peňažný príspevok na osobnú asistenciu, avšak v odvolacom konaní bol mu ročný rozsah osobnej asistencie len znížený.

V súvislosti s jeho námietkou na nevyplatenie určitého rozsahu asistenčných služieb poukazuje žalovaný na ustanovenie § 55 ods. 15 zák. č. 447/2008 Z. z., v zmysle ktorého odvolanie proti rozhodnutiu o znížení, odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu ale o zastavení jeho výplaty nemá odkladný účinok.

17. Súčasne žalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu potvrdil.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

18. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (v texte rozsudku tiež „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

19. Najvyšší súd sa celkom stotožňuje so skutkovými závermi krajského súdu v tom rozsahu, ako si ich

osvojil zo zistení uvedených žalovaným správnym orgánom. Na druhej strane podstatou odvolania ako aj žaloby, ktorou sa žalobca domáha preskúmania napadnutého rozhodnutia, je skutková otázka, či žalovaný v komplexnom posudku dostatočne vyhodnotil skutkový stav týkajúci sa zdravotného stavu žalobcu.

Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

20. Žalobca svoje odvolanie oprel o viacero námietok. Za účelom riadneho prieskumu zákonnosti napadnutého rozhodnutia sa musí Najvyšší súd primárne vysporiadať s námietkami, ktoré žalobca využil na spochybnenie zákonnosti postupu správneho orgánu smerujúceho k vysloveniu napadnutého rozhodnutia.

Až po vyslovení ich nedôvodnosti súdom vzniká právo žalobcovi na prieskum zákonnosti samotného rozhodnutia (meritórne námietky).

21. Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

22. Na prvom mieste Najvyšší súd zdôrazňuje predmet súdneho konania, tzn. prieskum napadnutého rozhodnutia v spojení s prvostupňovým rozhodnutím (Najvyšší súd tu nie zbytočne musí zdôrazniť dátum vydania napadnutého rozhodnutia dňa 14.11.2013), ktorým bol žalobcovi dodatočne s účinnosťou od 01.06.2012 znížený peňažný príspevok na osobnú asistenciu.

Z predloženého administratívneho spisu je celkom nepochybné, že v pomerne rozsiahlom období rokov 2006 až 2013 vrátane žalovaný preveroval zdravotný stav žalobcu, a to formou vyhotovovania stále novších a novších komplexných posudkov.

23. Podľa žalobcu pri spätnom odňatí peňažného príspevku na osobnú asistenciu a následnom znížení asistenčných hodín krajský súd a žalovaný nepostupovali podľa § 45 ods. 3 zák. č. 447/2008 Z. z. ale naopak aplikovali ustanovenie § 45 ods. 6 citovaného zákona. Pre Najvyšší súd z citovaného ustanovenia § 45 zák. č. 447/2008 Z. z. vyplýva, že jeho hlavným účelom pre aplikáciu v prejednáwanej veci je úprava zániku nároku na peňažný príspevok na kompenzáciu a jeho odňatie, poprípade jeho zvýšenie či zníženie a ďalej zánik nároku na jeho výplatu, dodatočné priznanie a vyplatenie peňažného príspevku na kompenzáciu.

Žalobca prostredníctvom svojej námietky spochybňuje nie samotný výrok v časti o časovom údaji účinnosti zníženia peňažného príspevku na osobnú asistenciu ale postup žalovaného, resp. krajského súdu pri vyhodnotení súbežnej existencie pôvodného prvostupňového rozhodnutia z 19.07.2011, ktoré bolo pre žalobcu čo do ročného rozsahu priznaných hodín na osobnú asistenciu, a prvostupňového rozhodnutia.

Podľa § 45 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení nárok na výplatu opakovaného peňažného príspevku na kompenzáciu alebo jeho časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý patrila, ak zákon neustanovuje inak.

24. Žalobca však opomenul prihliadnuť na poučenie prvostupňového rozhodnutia, v ktorom s dôrazom na ustanovenie § 55 ods. 15 zák. č. 447/2008 Z. z. bol žalobca správne prvostupňovým orgánom poučený o predbežnej vykonateľnosti prvostupňového rozhodnutia bez ohľadu na jeho neprávoplatnosť.

Za tejto právnej situácie bol výrok prvostupňového rozhodnutia predbežne vykonateľný s tým, že prvostupňový orgán bol povinný bez ohľadu na existenciu doteraz nezrušeného pôvodného prvostupňového rozhodnutia z 19.07.2011, ktorého platnosť bola nahradená až doručením napadnutého rozhodnutia žalobcovi. Preto Najvyšší súd nemohol priznať relevanciu tejto odvolacej námietke.

Podľa § 55 ods. 15 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení odvolanie proti rozhodnutiu o znížení, odňatí a zastavení výplaty peňažného príspevku na kompenzáciu alebo o zastavení jeho výplaty nemá odkladný účinok.

Podľa § 52 ods. 2 Správneho poriadku v citovanom znení v spojení s § 53 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. rozhodnutie je vykonateľné, ak sa proti nemu nemožno odvolať (podať rozklad) alebo ak odvolanie (rozklad) nemá odkladný účinok.

Podľa § 53 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 53 ods. 2 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

25. Ďalej žalobca brojil proti skutkovému stavu, a to konkrétne, že správny orgán pri posudzovaní zdravotného stavu žalobcu neposúdil a nezohľadnil v komplexnom posudku body 4., 5., 6., 15. a 16. prílohy č. 4 zák. č. 447/2008 Z. z. a žalobcovi nie je jasné, ako sa dopracoval správny orgán k 95-tim bodom ohodnotenia. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že jedným z podkladov na rozhodovanie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok, pričom aj komplexný posudok musí spĺňať požiadavky uvedené zákonodarcom v ustanovení § 3 ods. 7 Správneho poriadku.

26. Uvedený komplexný posudok vychádzal z lekárskeho posudku z 13.08.2012, ktorý pre počet bodov 95 ohodnotenia uvádza:

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony stravovania samostatne (1. Stravovanie a pitný režim),

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania močového mechúra (2. Vyprázdňovanie močového mechúra),

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony vyprázdňovania hrubého čreva (3. Vyprázdňovanie hrubého čreva)

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zabezpečenia osobnej hygieny (4. Osobná hygiena),

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch celkového kúpeľa odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby (5. Celkový kúpeľ),

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri dvoch úkonoch obliekania a vyzliekania odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby (6. Obliekanie, vyzliekanie),

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony zmeny polohy, sedenia a státia (7. Zmena polohy, sedenie a státie),

5 bodov = fyzická osoba je pri pohybe po schodoch odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby (8. Pohyb po schodoch),

5 bodov = fyzická osoba je minimálne pri jednom úkone pohybu po rovine odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby (9. Pohyb po rovine),

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony orientácie v prirodzenom prostredí (10. Orientácia v prostredí),

10 bodov = fyzická osoba je schopná vykonávať všetky úkony dodržiavania liečebného režimu (11. Dodržiavanie liečebného režimu) a

5 bodov = fyzická osoba je odkázaná na dohľad počas dňa minimálne pri troch činnostiach (12. Potreba dohľadu).

Podľa § 55 ods. 6 zák. č. 447/2008 Z. z. v citovanom znení podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

Podľa § 3 ods. 7 Správneho poriadku v citovanom znení v spojení s § 53 ods. 1 zák. č. 447/2008 Z. z. ustanovenia o základných pravidlách konania uvedených v odsekoch 1 až 6 sa primerane použijú aj pri vydávaní osvedčení, posudkov, vyjadrení, odporúčaní a iných podobných opatrení.

27. Čo sa týka druhej časti námietky žalobcu, t. j. nezohľadnení bodov 4., 5., 6., 15. a 16. prílohy č. 4 zák. č. 447/2008 Z. z. pri hodnotení osobnej asistencie, Najvyšší súd vzhľadom na nejasnosť tejto námietky jej nemohol vyhovieť. Predovšetkým žalobca právne nešpecifikoval, prečo tvrdí, že v komplexnom posudku sa mal odborný personál zaoberať aj týmito prílohami. Navyše žalovaný v napadnutom rozhodnutí zdôraznil, že Posúdenie odkázanosti na osobnú asistenciu a jednotlivých činností osobnej asistencie je vo výlučnej kompetencii posudkového lekára, a ten pri ich posudzovaní vychádza z odborných medicínskych nálezov.

28. Najvyšší súd v súvislosti s uvedenou námietkou žalobcu, ktorá sa týka zistenia skutkového stavu, ktoré vychádza z medicínskeho posúdenia zdravotného stavu, musí zdôrazniť, že vo svojej rozhodovacej činnosti neustále poukazuje na nutnosť dodržiavať zásadu právnej istoty (čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky), t. j. že v obdobných veciach je možné sa od predchádzajúceho rozhodnutia Najvyššieho súdu meritorne odchýliť iba, ak sa podstatne zmenili skutkové okolnosti a právny základ pre vyhlásenie súdneho rozhodnutia. Preto s princípom právnej istoty je tesne spojená kontinuita právnych názorov súdov na riešenie obdobných vecí.

Z uvedeného dôvodu sa Najvyšší súd aj v tejto veci stotožňuje s právnym názorom vysloveným konajúcim senátom v obdobnej veci, a to prostredníctvom rozsudku Najvyššieho súdu zo dňa 13. augusta 2013 vo veci sp. zn. ISo/57/2012, podľa ktorého (konajúci senát cituje v zmysle ustanovenia § 250ja ods. 7 O.s.p. v rozsahu relevantnom pre odôvodnenie svojich nižšie vyslovených záverov, v podrobnostiach je text rozsudku zverejnený na internetovej stránke Najvyššieho súdu):

„Občiansky súdny poriadok medzi zrušovacie dôvody správneho súdnictva spojené so skutkovým stavom zaraďuje najmä také zistenie skutkového stavu, ktoré je zákonodarcom prezentované ako nedostačujúce na posúdenie veci (viď § 250j ods. 2 písm. d/ O.s.p.). Uvedená vada v zistení skutkového stavu (t. j. nie riadne zistený skutkový stav) môže kolísať v rôznych medziach, a to:

- neúplne zistený, tzn. s riadnou oporou v právnom poriadku neboli zistené všetky potrebné skutočnosti (napríklad prehliadnutie konkrétnej skutočnosti alebo odmietnutie vykonania predkladaného alebo požadovaného dôkazu a iné),

- nedostatočne (kvázi úplne) zistený, tzn. bez riadnej opory v právnom poriadku (napríklad následkom omylu pri výbere ustanovenia) boli zistené celkom iné a teda nepotrebné skutočnosti, poprípade s riadnou oporou v právnom poriadku boli predložené alebo získané dôkazné prostriedky nesprávne vyhodnotené (napríklad špatne určený vek žiadateľa alebo jeho zdravotné postihnutie, a to aj na základe nepravdivých, falšovaných či pozmenených informácií alebo dokumentov, alebo zamlčaním podstatných údajov dôležitých pre dávkové konanie a iné vady skutkového stavu), alebo

- nelegálne zistený skutkový stav, tzn. v rozpore s právnym poriadkom (najmä v rozpore správnym predpisom upravujúcim oprávnené používanie rôznych zisťovacích metód a s následkami uvedenými v ustanovení § 7 ods. 3 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /zákon o ochrane pred odpočúvaním).“

28. Toto judikačné usmernenie na výklad odvolacieho dôvodu § 205 ods. 2 písm. d) subsidiárne s § 246c ods. 2 O.s.p. v spojení so zrušujúcim ustanovením § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. potom konajúci senát pre oblasť výkonu správneho súdnictva a najmä pre nesenie dôkazného bremena objasnil v rozsudku sp. zn. ISžo 33/2010 z 22.03.2011 nasledovne:

„Najvyšší súd v svojej rozhodovacej praxi neustále upozorňuje účastníkov na odlišný charakter správneho súdnictva, v ktorom prevažuje kasačný spôsob prieskumu (§ 250l ods. 1 veta prvá O.s.p.) napadnutých správnych rozhodnutí, tzn. že správny súd vykonáva iba prieskum správnosti zistenia

skutkového stavu na základe podkladov obsiahnutých v pripojenom správnom spise (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.), a ak dospeje k názoru, že skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonávaním dôkazov, ale naopak je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu.

V správnom konaní je vykonanie dôkazov veľakrát spojené, resp. si vyžaduje osobitné znalosti na to, aby bol správne verifikovaný obsah dôkazu. Aj v konaniach spojených s posúdením zdravotného stavu žalobca sa vyžadujú na zistenie skutkového stavu osobitné, najmä medicínske znalosti, ktorými sudcovia bežne nedisponujú.

Je celkom logické, že žalobca v súdnom konaní prezentuje svoje subjektívne predstavy, prečo by malo byť rozhodnutie správneho orgánu preňho priaznivé. Toto však na úspech v súdnom prieskume správnych rozhodnutí je nepostačujúce, pokiaľ žalobca okrem svojich predstáv (procesná zásada bremena tvrdenia) neponúkne právne relevantnú argumentáciu (dôkazné prostriedky) na ich podporu (procesná zásada dôkazného bremena).“

29. Nakoľko žalobca neprodukoval žiadne dôkazné prostriedky, ktoré by v súlade s citovanou judikatúrou spochybnili skutkové zistenia obsiahnuté v komplexnom posudku, resp. že komplexný posudok nezobral do úvahy všetky lekárske vyšetrenia a nálezy od neurológa, ktoré podľa žalobcu majú potvrdzovať nutnosť používať zdravotné pomôcky a obmedzenia pri jednotlivých celodenných úkonoch (najmä asymetria dolných končatín s rozdielom až 2,5 cm), tak Najvyšší súd jeho odvoláciu argumentáciu založenú na nesprávnom skutkovom zistení nemohol akceptovať.

Rovnako odvolacie dôvody týkajúce sa tvrdenej nekompetentnosti krajského súdu, ktorému žalobca vytýkal neschopnosť posúdiť zdravotný stav žalobcu, nakoľko na pojednávaní dňa 07.05.2014 prehlásil, že sa nerozumie lekárenským nálezom jeho zdravotného postihnutia, a tiež, že krajský súd nebol schopný viesť pojednávanie v zmysle zák. č. 447/2008 Z. z. a jeho príloh pre jeho neznalosť, musel Najvyšší súd odmietnuť ako iracionálne a odporujúce zásade, že súd v svojej rozhodovacej činnosti, kedy pozná právo, je nezávislý (viď čl. 144 ods. 1 ústavy).

30. V súvislosti s vyššie uvedeným názorom Najvyšší súd vo svojej rozhodovacej praxi neustále zdôrazňuje, že každý štátny orgán musí nie len rešpektovať právo samotné, ale jeho výklad a aplikácia musí smerovať k spravodlivému výsledku (*ius est ars boni et aequi*). Inak povedané, právo musí byť najmä živým nástrojom spravodlivosti, nie iba súborom právnych predpisov, ktoré sú mechanicky a formalisticky aplikované bez prihliadnutia na zmysel a účel konkrétneho záujmu chráneného príslušnou právnou normou. V prejednávanej veci je zmyslom a účelom vyhotovenia komplexných posudkov vyhodnotenie tohto podkladu rozhodnutia s dôrazom na nevyhnutnosť poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. V každom individuálnom prípade je preto nutné starostlivo vyhodnotiť závery ako aj samotný posudok.

V materiálnom právnom štáte nejde iba o dodržiavanie práva bez ďalšieho, ale najmä o dodržiavanie takých pravidiel konania štátneho orgánu, ktoré sú jednotlivcom prirodzene a legitímne očakávané.

V.

31. Odvolací súd vzhľadom na námietky uplatnené žalobcom uvádza, že napadnuté rozhodnutie žalovaného má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené. Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi zistených v predchádzajúcich konaniach o tom, že žalobkyňa nespĺňa zákonné podmienky odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Počas konania nebolo účastníkmi naznačené ani odvolací súd nedospel k záveru, že by sa vyskytli prekážky pre konanie z dôvodov neústavnosti alebo potreby výkladu komunitárneho práva aplikovaných právnych predpisov a súvisiacich právnych aktov orgánov Európskej únie, pre ktoré je potrebné konanie

prerušiť.

32. Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovaného ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté vo vyššie uvedených súdnych rozhodnutiach (čl. 1 ods. 1 ústavy), najmä už v citovanom rozhodnutí sp. zn. ISo/57/2012 ako aj sp. zn. ISžo 33/2011, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich obsahu a vyslovených právnych názorov (viď účinky sledované v § 250ja ods. 4 a contrario odsek 7 O.s.p. spolu s čl. 144 ods. 1 ústavy) s prihliadnutím na ústavný princíp právnej istoty zásadne odchyľil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska v zmysle záverov judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva v oblasti zjednocovania alebo zamedzovania vydávania protirečivých rozsudkov, najmä vec Zielinsky, Pradal a spol. v. Francúzska republika č. A-24846/94, 34165/96 až 34173/96, poprípade vec Borovská a Forrai v. Slovenská republika č. A-48554/10 z 25.11.2014), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. s oznámením termínu vyhlásenia rozsudku postupom podľa § 156 ods. 1 a 3 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

33. O práve na náhradu trov odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešnému žalobcovi právo na náhradu trov tohto konania nevzniklo.

34. Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 3 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava sociálno-poistných vzťahov vychádza z verejnoprávnych vzťahov), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu n i e j e prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).